

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ЗОВНІШНІ ВПЛИВИ НА СТАН СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

Спеціальність: **D4 «Публічне управління та адміністрування»**
Освітньо-професійна програма: **Управління у сфері охорони здоров'я**
Код освітнього компонента в освітньо-професійній програмі: **ВК 14**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **заочна**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **III (осінній)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2026–2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити **освітні компоненти «Стратегічне управління та управління змінами», «Комунікація в публічній сфері», «Технології прийняття управлінських рішень»**

Кафедра/підрозділ: **кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я,**
пр. Науки, 4, корпус А, 3 поверх

Керівник освітнього компонента: **проф. Мельниченко Олександр Анатолійович**
email: oa.melnichenko@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5127>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Успішність функціонування національної сфери охорони здоров'я залежить не лише від внутрішніх (зокрема, забезпеченості окремих суб'єктів цієї сфери необхідними ресурсами та ефективності їхнього використання), а й зовнішніх факторів.

МЕТА КУРСУ: оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками менеджменту підприємств сфери охорони здоров'я.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

РН 02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

РН 06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських і загально-організаційних структур.

РН 07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

РН 11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (2 год.):

1. Зовнішні впливи на стан сфери охорони здоров'я.

Перелік тем практичних занять (8 год.):

Тема 1 Вплив політичної ситуації на стан сфери охорони здоров'я. Вплив на рішення щодо розвитку/зміни національної системи охорони здоров'я результатів виборів до Верховної ради України та Президента України, а також призначень складу Кабінету Міністрів України,

Міністерства охорони здоров'я України та Національної служби здоров'я України. Вплив на рішення щодо розвитку закладів охорони здоров'я у межах відповідної територіальної громади результатів виборів до органів місцевого самоврядування. Публічне реагування на виникнення надзвичайних ситуацій (епідеміологічного, природного, соціального та техногенного характеру) та проголошення військового стану, а також його вплив на сферу охорони здоров'я.

Тема 2 Вплив макроекономічної ситуації на стан сфери охорони здоров'я. Стан сфери охорони здоров'я залежно від: розміру ВВП; фази циклу ділової активності; диспропорцій розвитку територій та параметрів їхніх місцевих бюджетів; ситуації на ринку праці; пріоритетів у моделі поведінки суб'єктів господарювання (споживання, заощадження та інвестиції); інфляції та курсу валют; доступності пільгових кредитів; параметрів державного боргу та ймовірності дефолту; державної торговельної та податкової політики; державного замовлення та державних закупівель.

Тема 3 Вплив демографічної ситуації на стан сфери охорони здоров'я. Залежність попиту/пропозиції медичних послуг від: народжуваності та статевовікової структури населення; параметрів внутрішньої та зовнішньої міграції населення; території проживання та статків/доходів населення; чисельності населення з хронічною формою певних нозологій.

Перелік тем самостійної роботи здобувачів вищої освіти (80 год.)

1. Вплив внутрішньої міграції населення на попит/пропозицію медичних послуг.
2. Вплив державного замовлення та державних закупівель на стан сфери охорони здоров'я.
3. Вплив державної податкової політики на стан сфери охорони здоров'я.
4. Вплив державної торговельної політики на стан сфери охорони здоров'я.
5. Вплив зовнішньої міграції населення на попит/пропозицію медичних послуг.
6. Вплив на рішення щодо розвитку закладів охорони здоров'я у межах відповідної територіальної громади результатів виборів до органів місцевого самоврядування.
7. Вплив на рішення щодо розвитку/зміни національної системи охорони здоров'я результатів виборів до Верховної ради України.
8. Вплив на рішення щодо розвитку/зміни національної системи охорони здоров'я результатів виборів Президента України.
9. Вплив на рішення щодо розвитку/зміни національної системи охорони здоров'я результатів призначень складу Кабінету Міністрів України.
10. Вплив на рішення щодо розвитку/зміни національної системи охорони здоров'я результатів призначень складу Міністерства охорони здоров'я України.
11. Вплив на рішення щодо розвитку/зміни національної системи охорони здоров'я результатів призначень складу Національної служби здоров'я України.
12. Вплив на стан сфери охорони здоров'я параметрів державного боргу і ймовірності дефолту.
13. Вплив народжуваності населення на попит медичних послуг.
14. Вплив статевовікової структури населення на попит/пропозицію медичних послуг.
15. Доступність медичних послуг залежно від статків/доходів населення.
16. Доступність медичних послуг залежно від території проживання.
17. Публічне реагування на виникнення надзвичайних ситуацій епідеміологічного характеру та його вплив на сферу охорони здоров'я.
18. Публічне реагування на виникнення надзвичайних ситуацій соціального характеру та його вплив на сферу охорони здоров'я.
19. Публічне реагування на виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру та його вплив на сферу охорони здоров'я.
20. Публічне реагування на виникнення надзвичайних ситуацій характеру та його вплив на сферу охорони здоров'я.
21. Публічне реагування на проголошення військового стану та його вплив на сферу охорони здоров'я.
22. Стан сфери охорони здоров'я залежно від диспропорцій розвитку територій та параметрів їхніх місцевих бюджетів.

23. Стан сфери охорони здоров'я залежно від доступності пільгових кредитів.
24. Стан сфери охорони здоров'я залежно від інфляції.
25. Стан сфери охорони здоров'я залежно від курсу валют.
26. Стан сфери охорони здоров'я залежно від пріоритетів у моделі поведінки суб'єктів господарювання (споживання, заощадження та інвестиції).
27. Стан сфери охорони здоров'я залежно від розміру ВВП.
28. Стан сфери охорони здоров'я залежно від ситуації на ринку праці.
29. Стан сфери охорони здоров'я залежно від фази циклу ділової активності.
30. Стан сфери охорони здоров'я залежно від чисельності населення з хронічною формою певних нозологій.

СРС спрямована на поглиблення й закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, виконання вправ і практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка порушення граничних термінів виконання індивідуального завдання, яке слід перевірити упродовж 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал (АСУ). Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf). В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70–120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Оцінка з освітнього компонента виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та залік. Оцінка за залік становить від 120 до 200 балів.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи у межах вивчення освітнього компонента: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1–2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи у межах вивчення освітнього компонента:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона;
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото;
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle.

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Кібік О., Котлубай В., Корнілова О., Добровольська В., Калмикова Н. Стратегічний менеджмент. Антикризове управління: практикум. Одеса: Фенікс, 2024. 106 с.
2. Мельниченко О.А., Овчарова Ж.М., Лобойко К.М., Макарова В.І. Пропаганда турботи про власне здоров'я як засіб публічного реагування на виклики сьогодення. *Вісник післядипломної освіти. (Серія: Соціальні та поведінкові науки. Управління та адміністрування)*. 2024. Вип. 27. С. 143–158. [https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-27\(56\)-143-158](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-27(56)-143-158)
3. Bresser-Pereira L.C., Oreiro Jo.L., Marconi N. Developmental Macroeconomics: New Developmentalism as a Growth Strategy. 2019. 208 с.
4. Dullien S., Goodwin N., Harris Jo.M., Nelson Ju.A., Roach B., Torras M.. Macroeconomics in Context: A European Perspective. 2018. 712 с.
5. Goodwin N., Harris Jo.M., Nelson Ju.A., Roach B., Pratistha Jo.R., Mariano T. Macroeconomics in Context. 2022. 860 с.
6. Health Policy and Economics: Strategic Issues in Health Care Management. 2019. 308 p.
7. Melnychenko O., Ovcharova Zh. Current challenges in the healthcare sector and respective response measures. *Wiadomosci Lekarskie*. 2024. Vol. LXXVII. Is. 4, April. P. 859–862. DOI: 10.36740/WLek202404136
8. Singh V.K., Lillrank P. Innovations in Healthcare Management: Cost-Effective and Sustainable Solutions. 2015. 456 p.
9. Tierney Nathan William. Value Management in Healthcare: How to Establish a Value Management Office to Support Value-Based Outcomes in Healthcare. 2020. 378 p.
10. Weale M., Blake A., Christodoulakis N., Meade Ja.E., Vines D. Macroeconomic Policy: Inflation, Wealth and the Exchange Rate. 2017. 402 с.

Завідувач кафедри громадського здоров'я
та управління охороною здоров'я

Катерина ПОМОГАЙБО